



جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهادکشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات علوم باغبانی
پژوهشکده میوه های معتدله و سردسیری

شیوه نامه تهیه دستورالعمل فنی

عکس انتخابی از فعالیت پژوهشی

نویسنده:

پژوهشکده میوه های معتدله و سردسیری

شماره نشریه: -/معتدله/۹۷

نشانی: کرج - جاده محمد شهر - شهرک نهال و

بذر

کد پستی ۳۱۸۳۹۶۵۶۳۷

صندوق پستی: ۳۱۵۲۸-۷۵۵۷۱

پژوهشکده میوه های معتدله و سردسیری

تلفن: ۰۲۶-۳۶۷۰۲۵۴۱

دورنگار ۰۲۶-۳۶۷۰۰۹۰۸

شناسنامه دستورالعمل فنی
وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات علوم باغبانی
پژوهشکده میوه‌های معتدله و سردسیری

عنوان نشریه: شیوه نامه تهیه دستورالعمل فنی

نام و نام خانوادگی نگارنده: لیزا نبهانی

شماره نشریه: -/معتدله/۹۷

نوع نشریه: دستورالعمل فنی

حاصل از گزارش نهایی با عنوان:

با شماره فروست:

نام و نام خانوادگی ویراستاران: آقای دکتر ناصر بوذری، آقای مهندس کاشی

ناشر: مؤسسه تحقیقات علوم باغبانی، پژوهشکده میوه‌های معتدله و سردسیری

شمارگان (تیراژ): ۱۵ نسخه

تاریخ انتشار: ۱۳۹۷

فهرست مطالب

صفحه

عناوین

هدف
دامنه
مخاطبین
تعاریف
متن اصلی
الف: مقدمه
ب: مراحل گام به گام دستورالعمل
مستندات مرجع
پیوست	

مقدمه

از جمله فعالیتهایی که تاکنون برای برقراری پیوند بین تحقیق و ترویج در جهت اهداف توسعه کشاورزی در کشور صورت گرفته است، ایفای نقش لازم و ملزوم و تکمیلی این دو در راستای دستیابی به اهداف توسعه کشاورزی است. در هر نظامی، عامل اصلی جدایی بین واحدهای مختلف آن، عدم تشابه و اختصاصی بودن کارکردها و وظایف آنهاست.

بر این اساس، وظیفه ذاتی تحقیقات، خلق دانش جدید برای برآوردن نیازهای بخش کشاورزی مخصوصا بهره‌برداران در مراحل مختلف تولید است. در کنار این بخش، نهاد ترویج وظیفه کاربردی کردن دانش و انتقال آن به عرصه را بر اساس دانش ترویج، بر عهده دارد. برای بکارگیری یافته‌های کاربردی تحقیقات، روشها و ابزارهای متنوعی در دانش ترویج پیش بینی شده است. در عین حال برای انتخاب روش و رسانه مناسب برای یافته‌های زیربخشهای مختلف تحقیقاتی، لازم است ابتدا محتوای دانش و دستاوردهای جدید در قالب دستورالعملهای فنی به نهاد ترویج ارائه شود تا مراحل تهیه پیام در قالب آماده‌سازی انواع رسانه، اجرایی گردد.

در سالهای اخیر انواع دستورالعملهای فنی با شکل و شمایل متنوع و متفاوتی تهیه و ارائه شده است و همین امر باعث پراکندگی رویه و نامشخص بودن اهداف و نحوه بکارگیری محتواس. از این رو به منظور تعیین ضوابط تهیه یافته‌ها و دستاوردهای جدید تحقیقاتی توسط محققان و کارشناسان پژوهشی در پژوهشکده میوه‌های معتدله و سردسیری، شیوه‌نامه‌ای به شرح ذیل تنظیم شده است.

ساختار دستورالعمل‌های فنی باید برای تشریح نحوه انجام تمامی کارهایی که نبودن دستورالعمل می‌تواند بر انجام آنها تاثیر نامطلوب بگذارد، تهیه و تنظیم شوند. ضمن اینکه، دستورالعمل فنی باید مطابق با ترتیبات یا توالی عملیات باشد و الزامات و فعالیتهای مرتبط را به دقت منعکس نماید.

حال به تشریح قسمتهای مختلف یک دستورالعمل می‌پردازیم:

هدف:

هدف کلی دستورالعمل فنی انتقال دانش و تکنولوژی و توسعه باورها و گرایشهای مخاطبان در ابعاد ذیل است:

۱- ارتقاء سطح دانش و اطلاعات کشاورزی

۲- اطلاع رسانی و ارتقاء آگاهیها

۳- ایجاد و تقویت انگیزه و باورها برای کاربرد ایده‌ها و روشهای نوین تولید

۴- پاسخگویی به نیازهای آموزشی و ترویجی مخاطبان در یک موضوع مشخص و نیز تقویت حس خودباوری و قطع وابستگی به دیگران در فرایند تولیدات کشاورزی و زندگی در محیط روستا است.

دامنه: در این قسمت زمان و مکانی که برای اجرای این دستورالعمل مناسب می‌باشد مشخص می‌شود.

مخاطبین: در این قسمت افرادی که دستورالعمل برای بهره‌برداری آنها تدوین شده، که عموماً کارشناسان ارشد، کارشناسان و متخصصین باغبانی در بخش‌های دولتی و خصوصی خواهند بود، تعیین می‌گردند.

تعاریف: عبارت‌هایی که به صورت مخفف و یا اختصاری نوشته شده و یا ممکن است برای خواننده ایجاد ابهام نماید به طور کامل و عملیاتی تعریف یا بیان می‌شود.

متن اصلی: در این قسمت کلیه مباحث فنی، توصیه‌ها، استدلالها، گامهای اجرایی و ... و یا به عبارتی نحوه چگونگی انجام کار با رعایت ترتیب زمانی و توالی کارها درج می‌شود.

الف - مقدمه

در مقدمه باید به صورت خیلی مختصر چند بخش زیر مد نظر قرار گیرد:

۱- اهمیت و ضرورت موضوع هم از دید ما (چرا نشریه را تولید می‌کنیم؟) و هم اهمیت و ضرورت موضوع در منطقه (بحث بومی سازی) و اینکه مخاطب چه منفعتی از این نشریه در زندگی فردی و شغلی به دست خواهد آورد.

۲- هدف از تدوین نشریه و تشریح مشکل و یا وضعیت موجود.

۳- روش استفاده و کاربرد مطالب.

۴- مقدمه هر بخش بیشتر از یک پاراگراف نباشد. مقدمه نیازی به عکس ندارد.

۵- بهتر است مقدمه در صفحه ای جداگانه ولی کوتاه باشد و حداکثر به ۲۰ سطر در یک صفحه اکتفا شود.

مراحل گام به گام اجرای دستورالعمل: دستورالعمل فنی باید مطابق با ترتیب یا توالی انجام عملیات باشد و فعالیت‌های مرتبط را به دقت تشریح نماید. بطوریکه خواننده بتواند به همان دقت و کیفیت نویسنده مراحل کار را تا حصول نتیجه به انجام برساند. در صورتیکه روش انجام کار چندین مرحله پیچیده دارد برای سهولت درک مطلب از شکل یا فلوجارت استفاده شود. ادبیات بکارگرفته شده در این قسمت باید بصورت خبری بوده و ابهامی در آن وجود نداشته باشد.

نتیجه‌گیری کلی: نتیجه حاصل از اعمال گام به گام دستورالعمل فنی در این قسمت آورده شود. ضمن اینکه مزایا، بهره‌وری اقتصادی و نتایج حاصل شده تشریح می‌گردد.

توصیه فنی: این توصیه باید بصورت مشخص برای محلهای مشخص ارائه شود.

مستندات مرجع: منابعی که در انجام این کار موثر و در ارتباط می باشد و همچنین استانداردهایی که در تدوین و اجرای این دستورالعمل استفاده می شود مندرج گردد. منابع به ترتیب حروف الفبا شماره گذاری شده و طبق الگوی زیر تنظیم گردد.

۱- منافدلستان، ف.، اسمعیلی، م.، تیموری، م.، م. ۱۳۹۴. ارزیابی خواص بافتی و رنگ میوه گیلاس واریته سیاه مشهد در طی رسیدن، نشریه پژوهشهای صنایع غذایی، ۲۵ (۳): ۳۷۹-۳۸۹.

2-Gholami, M., Sedighi, A., Ershadi, A., and H. Sarikhani. (2010). Effect of pre- and postharvest treatment of salicylic acid and gibberellic acid on ripening and some physicochemical properties of 'Mashhad' sweet cherry (*Prunus avium* L.) fruit. *Acta Horticulturae*, 884, 257-264.

پیوست: اگر در نوشتن دستورالعمل به سند دیگری از جمله فرم، چک لیست، فلوجارت (...) ارجاع داده شود باید نمونه‌ای از آن پیوست شود.

اصول نگارشی تایپ دستورالعمل

- متن اصلی با قلم فارسی B zar14 و قلم لاتین Time New Roman13 تایپ شود.
- کلید صفحات دارای Header مشخص شده باشند.
- کلید صفحات به جز صفحه اول دارای شماره صفحه و Footer باشند.
- عنوان هر قسمت با قلم B zar14 (Bold) تایپ شود.
- فاصله خطوط از هم در بخش Page Set Up بر روی 1.0 تنظیم شود.
- حاشیه صفحات نشریه بصورت نرمال و از بالا و پایین و از کناره هایک سانتیمتر در نظر گرفته شود.
- در تمام متن ابتدای هر پاراگراف نیز نسبت به خود متن، هفت میلی متر تورفتگی داشته باشد.

عکس روی جلد

- ۱- عکس باید متناسب و معرف موضوع اصلی نشریه باشد، به گونه ای که بدون هیچگونه ابهامی موضوع و محتوای نشریه در ذهن مخاطب نقش بندد. عکس های اینترنتی و بدون ارتباط با موضوع نشریه در فهم مناسب و درک صحیح محتوا تأثیر منفی خواهد داشت.
- ۲- کیفیت و وضوح تصویر باید ۵۰۰ dpi حقیقی (حداقل 300 پیکسل در اینچ) باشد. برخی تصاویر حتی با ۵۰۰ dpi تار و مبهم هستند. به هیچ عنوان برای بالا بردن وضوح عکس با کیفیت پائین از محیط فتوشاپ استفاده نشود.

۳- تصویر شفاف و نور متناسب باشد.